

Prijímacia skúška zo slovenského jazyka a literatúry do 1. ročníka 4-ročného študijného odboru 7902 J gymnázium

V nasledujúcich úlohách pracujte s textom ukážok. V každej otázke je 1 správna odpoveď, označte ju krúžkom.

Ukážka č. 1

Neďaleko Suche, pri Ratkovej, je studnička a kopec, čo vyzerá akoby tam pastierka stála pri studničke a pásla stádo snehobielych oviec. Ľud si o tom kopci rozpráva:

Voľakedy tam vraj žila pekná dievčina, ale pyšná a panovačná. Vyhľadávala len samotu a svoje ako sneh biele ovce pásavala vždy len pri studničke. Raz šiel okolo smädom zmorený starček. Prosil ju, aby ho pustila k studničke napiť sa. „Z tejto studničky pijem len ja a moje ovce! Tebe to nedovolím, aj keby si hynul smädom,“ okríkla ho dievčina. Skôr ako zmizol, nahnevaný starček jej odvetil: „No, keď sa mi nedáš napiť, aj ty a tvoje ovce sa z tejto studničky napijete iba raz.“

Keď sa zvečerilo, krásna dievčina napojila stádo, ba aj sama sa napila. Ale keď chcela stádo **hnať** domov, celá aj so stádom tam na mieste skamenela a zo studničky sa viac nenapila.

(M. A. Húska: Skamenené stádo)

1. Z textu č. 1 vyplýva, že dievčina:

1 bod

- A. Bola plachá, preto sa starčekovi nedovolila napiť zo studničky.
- B. Bála sa, že neostane voda pre ňu a jej stádo, preto nikoho nepustila k vode.
- C. Bola namyslená a pohrdla inými ľuďmi, preto nepustila starčeka k vode.
- D. Nechala starčeka hynúť smädom, lebo studnička patrila iba jej.

2. Ktorý slohový postup prevláda v ukážke č. 1?

1 bod

- A. Opisný, lebo opisuje, aká bola dievčina.
- B. Informačný, lebo informuje o vzniku podoby kopca.
- C. Výkladový, lebo vykladá, ako vznikol tento kopec.
- D. Rozprávací, lebo rozpráva dávny príbeh.

3. Ukážka č. 1 je text:

1 bod

- A. umelecký, prináša vecné informácie,
- B. umelecký, prebúdza fantáziu,
- C. dramatický, lebo obsahuje repliky,
- D. vecný, vysvetľuje vedecké poznatky.

POKRAČUJ NA ĎALŠEJ STRANE

4. Aký žáner predstavuje ukážka č. 1?

1 bod

- A. Bájku,
- B. povesť,
- C. báj,
- D. rozprávku.

5. Vypíšte z textu slovo, ktoré vzniklo skladaním.

1 body

.....

6. Akým slovným druhom je podčiarknuté slovo v ukážke č. 1

1 bod

.....

7. Od zvýrazneného slova z ukážky č. 1 utvorte dve nové slovesá rôznymi predponami a napíšte ich. Potom ich použite vo vetách. Vety správne napíšte.

4 body

1. slovo..... veta.....
2. slovo..... veta.....

8. Utvorte vlastný nadpis k textu v ukážke.

1 bod

.....

9. *Martin je na jarých prázdninách na lyžovačke na Chopku. Rozhodol sa napísať pohľadnicu Jurajovi, ktorý je jeho najlepší kamarát. Zoštylizujte text a vyplňte adresu (vymyslite si).*

2 body

	<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>				

POKRAČUJ NA ĎALŠEJ STRANE

10. Doplňte tabuľku:**12 bodov**

SLOVO	mi	my	s ňou	(bez) týchto
DRUH ZÁMENA				
ČÍSLO				
PÁD				

Ukážka č. 2

Sauny sú vždy z dreva. Práve tým sa líšia od rímskych či tureckých kúpeľov. Vhodným drevom je severská jedľa. Drevo dokáže zvýšiť teplotu v miestnosti na 130 °C a to bez toho, aby sme sa popálili pri kontakte so saunovým interiérom. Jedľa zabezpečuje saune odolnosť. Jej drevo nepracuje, na povrchu zostáva dostatočne hermeticky uzavreté preto, aby zabránilo prenikaniu teplého alebo studeného vzduchu. Pec funguje na elektrickom princípe. Teplota v saune sa pohybuje v priemere okolo 80 °C. Fíni sú zvyknutí chodiť do sáun, ktoré sú rozhorúčené na 110 °C.

Vyprodukované teplo je celkom suché, čo je jednou z najdôležitejších vlastností fínskych sáun. Dve alebo tri drevené lavice rozmiestnené paralelne za sebou v rôznej výške dávajú kúpeľnému hosťovi možnosť zvoliť si vhodnú teplotu.

Sauna prinesie želané a liečivé účinky vtedy, ak je dodržaný proces striedania chladu a tepla, saunový kúpeľ by nemal prekročiť štvrtú hodinu.

11. Účelom textu č. 2 je:**1 bod**

- A. pobaviť,
- B. zaujať,
- C. informovať,
- D. postrašiť.

12. Sauny ľudia najviac používajú v krajinách:**1 bod**

- A. južných,
- B. severných,
- C. východných,
- D. západných.

13. Keď chceš mať v saune vyššiu teplotu, vyberieš si lavicu umiestnenú:**1 bod**

- A. vyššie,
- B. v strede,
- C. nižšie,
- D. všade je rovnaká teplota.

POKRAČUJ NA ĎALŠEJ STRANE

14. Saunový kúpeľ by nemal prekročiť:

1 bod

- A. päť minút,
- B. desať minút,
- C. pätnásť minút,
- D. dokedy vydržím, dovtedy môžem pobudnúť v saune.

15. Podčiarknuté slovo v texte č. 2 možno nahradiť slovom:

1 bod

- A. priepustné,
- B. vzduchotesné,
- C. kolmo,
- D. pevne.

16. Z ukážky č. 2 vypíšte slovo, ktoré vyjadruje najvyššiu mieru a intenzitu.

1 bod

.....

17. Z textu č. 2 vypíšte slová, ktoré majú opačný význam.

1 bod

.....

18. Ktorý z uvedených znakov, nie je typický pre rozprávku?

1 bod

- A. Majú jednoduchý dej.
- B. Dobro v nich víťazí nad zlom.
- C. V minulosti sa uchovávali tradovaním.
- D. Viažu sa vždy k určitému miestu, osobe, času, predmetu.

19. Rozhodnite, ktoré z viet sú pravdivé/nepravdivé. Správnu odpoveď zakrúžkujte.

4 body

- Spoločenská lyrika vyjadruje životné pocity básnika.

ÁNO NIE

- Literatúra faktu má umeleckú a náučnú funkciu.

ÁNO NIE

- Ukážka: „Kráľ Alexander Veľký raz kritizoval piráta pre jeho nečisté remeslo. Pirát sa však nad jeho dohováraním len pousmial a povedal:
- To je pravda, že som pirát, ale len preto, že mám iba jednu loď. Keby som mal celú flotilu, určite by som bol dobyvateľom!“ je aforizmus.

ÁNO NIE

- Vo vete „Raňajkoval si v tento náročný deň?“ je klesavá melódia.

ÁNO NIE

POKRAČUJ NA ĎALŠEJ STRANE

20. Vypíšte slovo, ktoré nepatrí do radu.

4 body

- porekadlo, hádanka, prirovnanie, príslovie, pranostika.....
- pozvánka, inzerát, predpoveď počasia, diskusia, plagát.....
- báj, povest', román, tragédia, poviedka.....
- priama reč, dejstvo, výstup, dialóg, monológ.....

21. Radujem sa zo života. Táto veta je:

1 bod

- A. jednoduchá holá, jednočlenná,
- B. jednoduchá holá, dvojčlenná,
- C. jednoduchá rozvitá jednočlenná,
- D. jednoduchá rozvitá, dvojčlenná.

22. V ktorej z viet je chyba v interpunkcii?

1 bod

- A. Sme priatelia, a preto sa navštevujeme.
- B. Rástol naďalej, sť'a jedľa uprostred lesa.
- C. Opravár musel prísť aj včera, aj dnes.
- D. Prišla sestra, ktorá u nás dlho nebola.

23. Keď v niektorej situácii použijeme nepriame pomenovanie „Prišlo to ako blesk z jasného neba,“ chceme povedať, že:

1 bod

- A. stalo sa to počas búrky,
- B. stalo sa to rýchlo, neočakávane,
- C. situáciu sme očakávali, napriek tomu sme na ňu neboli pripravení,
- D. bol pekný deň a zrazu začalo pršať.

24. Označ možnosť, v ktorej podčiarknuté slovo vo vete je podstatným menom.

1 bod

- A. Trochu sme sa báli.
- B. Trochu jarného dažďa neuškodí.
- C. Trochu vedomostí som použil aj z fyziky.
- D. Ale bez tej trochy by sme mali krajší deň.

POKRAČUJ NA ĎALŠEJ STRANE

25. Ktoré z uvedených tvrdení je nesprávne?

1 bod

- A. Verš je jeden riadok básne.
- B. Skupina veršov, ktoré sú usporiadané do celku, oddelené od ďalšej skupiny veršov, sa nazýva strofa.
- C. Tú časť umeleckej literatúry, ktorá je písaná vo veršoch, nazývame poézia.
- D. Verše, v ktorých básnik vyjadruje svoje city, nálady a myšlienky, nazývame lyricko-epické.

26. *Malý cyklista báb do priekopy.* Zvukomalebné citoslovce v uvedenej vete nahrádza: 1 bod

- A. podmet,
- B. predmet,
- C. prívlastok,
- D. prísudok.

27. Z dvoch slov utvor slovné spojenie prídavného a podstatného mena.

3 body

- Fedor, pero.....
- Prešov, ulice.....
- chvost, mačka.....

KONIEC TESTU